

KARCINOM PROSTATE

Karcinom prostate je jedan od najčešćih malignih tumora kod muškaraca. Javlja se kod starijih ljudi, dosta ređe kod sredovečnih. Obično se javlja u zadnjem delu prostate.

Uzrok nastanka

Pravi uzrok nastanka nije poznat. Genetska predispozicija je veoma bitna, tako da se u pojedinim porodicama češće javlja. Postoje pretpostavke da na pojavu raka utiču virusne infekcije: **humani papiloma virus, herpes virus i citomegalo virus** (sva ispitivanja možete obaviti u Institutu za javno zdravlje Kragujevac). Konzumiranje alkohola se javlja kao faktor rizika. Mnogi ljudi koji imaju benigno uvećanje prostate (adenom prostate) se plaše da će da dobiju rak. Nema razloga za strah, jer se adenom i karcinom razvijaju u različitim delovima prostate i njihova pojava nije povezana.

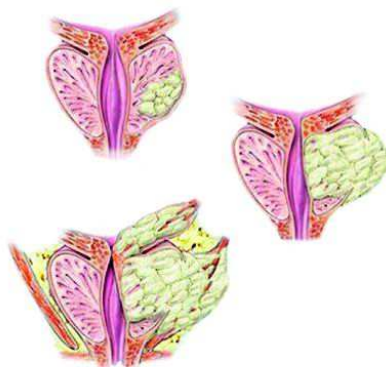
Koje su tegobe?

Veoma dugo karcinom ne daje simptome. Dešavalo se da bolesnik umre od neke druge bolesti, a da se na autopsiji otkrije karcinom prostate. Tegobe su slične kao kod adenoma prostate, samo su jače i ne smanjuju se povremeno. Osnovni simptomi su često mokrenje (polakizurija) i otežano i bolno mokrenje (dizurija). Bolesnik sve teže mokri, čeka na mlaz, koji je tanji, slabiji i isprekidan. Ustaje noću da mokri i uopšte češće mokri. Ubrzo se nadovezuje infekcija pa se uz jak bol i pečenje pri mokrenju, javlja i zamučena i krvava mokraća.

Komplikacije

Komplikacije su infekcija, hematurija, retencija mokraće i metastaze.

- **Infekcija** obično zahvata bešiku. Bolesnik ima bol i pečenje pri mokrenju.
- Akutna retencija mokraće je **prestanak mokrenja**. Bolesnik ima jak nagon na mokrenje, ne mokri ili ide po koja kap, a iznad stidne kosti se javlja izbočenje. Posle nekoliko kateterizacija može da nastane spontano mokrenje ili nastaje trajna retencija.
- **Hematurija** je prisustvo krvi u mokraći. Stepent krvarenja može da bude različit. Hematurija može da dovede do zastoja mokraće ili zapaljenja.
- **Metastaze** su najčešće u kostima karlice i kičmi. Kada dođe do njih bolesnik oseća bolove u kostima i dolazi do znatnog gubitka telesne težine.

Dijagnoza

Rektalnim pregledom prostate prstom (digitorektalni pregled) nalazi se, u početku, na uglavnom uvećanoj prostati jedan, bezbolni čvor. Kasnije se pipava kvrgava, čvornovata prostata. Visoke su vrednosti prostata specifičnog antigena (PSA) u krvi. Doduše PSA može biti povišen i kod drugih bolesti prostate. Intravenska urografija (snimanje sa kontrastom) može poslužiti za procenu bolesti. Takođe je koristan i ultrazvuk prostate sa biopsijom sumnjivih mesta.

LABORATORIJA:

Veliki značaj imaju i laboratorijske analize. PSA (specifični antigen prostate)- može da ukaže, sa priličnom tačnošću na postojanje ili odsustvo karcinoma prostate. Otkriće PSA i njegova upotreba u kliničkoj praksi je značajno doprinela ranijem otkrivanju karcinoma prostate. (sva ispitivanja možete obaviti u Institutu za javno zdravlje Kragujevac).